Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas
Leidėjas: LIETUVIŲ S-GA BRAZILIJOJ
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
Faktinas Redaktorius
Stasys Vancevičius
Rankraščius redakcija taiso savo nuožiūra. Nesu idotų rankraščių nesaugo ir savo lėšomis negrąžina. Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIS

naior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

ATSKIRO NR. KAINA 300 RS.
Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 milreisų, pusmečiui 6$000
Pietų ir Siaurės Amerikoje: metams 15 milreisų, pusm. 8 milr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 milr pusmečiui 10.
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

1-ti METAI. | SÃO PAULO, 1939 m. Rugpiūčio - Agosto mėn. 5 d. | NR. 34 (555)

asikalbėjimas su Brazi ijos Konsulu Lietuvai p. Oswaldo Tavares

gpiūčio 2 dieną naujai irtas Brazilijos Konsulas ıvai Ponas Oswaldo Ta- s priėmė „Lietuvio" re- orių St. Vancevičių, ku- plačiai papasakojo apie misiją.

Kaip Tamstai žinoma, — ėjo pasikalbėjimą Konsu p. Tavares, — Brazilijos ausybė nutarė įsteigti pir savo Konsulatą Pabalti- alstybėms Lietuvoje. Man ajam tenka garbė atsto- i Brazilią Pabaltijo kraš . Vykdams į Lietuvą aš prieš akis visą eilę svar ıždavinių. Kiek man pa ts juos atlikti, žinoma, iš to sunku pasakyti. Tai šės tik nuvykus man į . Tačiau aš vykstu į Lie su didele viltimi, kupi- geros valios ir pasiryžimi. Taigi, ir tikiuosi, kad pavestą misiją galėsiu ımai atlikti.

azilijos Konsulato įsteigi- Lietuvoje, kiek jau iš to galima spręsti, turės ti realės naudos ne tik m valstybėm, bet taip pat g padės čia jau gyvenan- is lietuviams bei iš Lietu- išvykstantiems emigran- s. Man, kaip Konsulo, už inys Lietuvoje nebus vien siauras konsuliarinis dar- , vizų išdavimas ir ben- ıi tik kanceliarinis darbas. vykęs į Lietuvą pirmoj ei- stengsiuos pažinti garbin- jį Lietuvos kraštą. Steng- ios ne tik pats pažinti Lie- rą, bet ir su ja supažindin- Braziliją. Taip pat dėsiu stangas, kad Lietuva irgi čiau pažintų Braziliją. Tik ras abiejų kraštų susipažiı- nas padės išplėsti tarp iejų tautų kultūrinius, eko- minius ir prekybinius san- cius.

Vienas iš svarbiausių mano ıdavinių bus ne tik abiejų ıtų kultūrinio bendradarbia no išplėtimas, bet taip pat ekonominių bei prekybinių ntykių išvystymas. Brazilija yra gyvai suinteresuota sa vo produktų eksportu į Pabaltijo kraštus. Manau, kad galima bus surasti galimybių eksportuoti į Pabaltijo kraštus kavą, medvilnę, vaisius ir kitus Brazilijos produktus. Iš kitos pusės Brazilija taip pat yra suinteresuota ir importuoti iš Pabaltijo kraštų reikalingus gaminius. Taigi kaip matote ir šioj srity yra labai plati darbo dirva.

Visais tais reikalais aš jau esu taręsis ir kalbėjesis su vietos atatinkamomis įstaigomis.

— Ką, Pone Konsule, galėtumėte pasakyti apie imigracijos reikalus?

— Imigracijos problema taip pat yra viena iš svarbiausių. Aš iš savo pusės stengsiuos, kad Lietuvai būtų padaryta didesnė imigracijos kvota. Nėra abejonės, kad konsulato įsteigimas imigracijos problemą padės lengviau išspręsti. Brazilijai reikalingos tvirtos darbo rankos. Ypatingai Brazilijai reikalingi geri kolonistai. Lietuva yra žemės ūkio kraštas, todėl Brazilija į Lietuvą žiūri kaip į kraštą, iš kurio galės čia atvykti dalis gerų darbininkų ir kolonistų. Esant Kaune Brazilijos Konsulatui norintieji vykti į Braziliją lietuviai turės didelių patogumų. Dabar jau vizų ir kitais reikalais lietuviams nereikės važinėti į Berlyną ar kur kitur.

Bendrai aš tvirtai tikiu, kad pirmojo Brazilijos Konsulato įsteigimas Kaune turės didelės reikšmės tiek Lietuvos, tiek Brazilijos kultūriniame ir ekonominiame gyvenime, o ypatingai bus daug pasiekta abiejų tautų susiartinime, — baigė pasikalbėjimą p. Konsulas.

Redaktorius padėkojęs Ponui Konsului O. Tavares už malonų pasikalbėjimą, atsisveikino ir palinkėjo laimingos kelionės bei geriausio pasisekimo.

Brazilijos Konsulas Lietuvai
IONAS OSWALDO TAVARES.

okiečių genr. nenori, kad jiems vadovautų buvęs grandinis Hitleris.

Paryžius. Prancūzų dienraštis „L'Ordre" rašo, kad vokiečių kariuomenės vadovybė eina ginčai dėl vyriausio kariuomenės vado karo ıtu. Nesusitariama dėl žmo us, kuris kilus karui turėtų užimti vyriausiojo ginkluo- pajėgų viršininko vietą.

Laikraštis klausia:

„Ar vokiečių civiliniai ir ıitariniai reikalai turi būti dovaujami vieno žmogaus turi būti vieni nuo kitų ıkirti? Generolas von Watl užimti pasisako už iš- yrimą viename iš savo svar ısniųjų straipsnių „Militar ochenblatt" žurnale. Panašus ginčai eina dėl to, kad dabar Hitleris yra ne tik vokiečių tautos vadu, bet ir visų Vokietijos ginkluotų pajėgų viršininku. Generolas von Watzell savo straipsnyje aiškiai parodo, kad dabartinės Vokietijos kariuomenės vadai yra priešingi, kad kilus karui visoms karo operacijoms vadovautų žmogus, kuris didžiojo karo metu vos buvo pasiekęs paprasto grandinio laipsnį.

— Bolonija. 1. VIII. Iš lenkų laivo „Chrobry" šiame uoste šiandien 10,40 val. išlipo 541 čekų pabėgelis.

Dancigo darbininkų vadas būsiąs nužudytas Berlyne.

Varšuva. Lenkijos oficiali telegramų agentūra „Pat" skelbia, žinią iš Dancigo, kad laisvojo miesto policija išgabenusi į Berlyną stambią grupę politinių kalinių, kurie buvo šiomis dienomis suimti. Trys iš jų, kurių tarpe ir Dancigo darbininkų vadas Otto Stiller, nubausti mirtimi.

Lenkijos telegramų agentūra skelbdama šį faktą pažymi, kad Berlyno teismai, teisdami Dancigo piliečius aiškiai laužo Laisvojo Miesto statutą.

— Recife mieste mirė labai populiarus ir pagarsėjęs žvejys José Carlos, kuris buvo daugiausia žinomas „Rompe Couro" vardu ir pažįstamas visuose šio estado pliaužuose.

O lider operario de Dantzig vae ser executado em Berlim.

VARŠOVIA. — A agencia noticiosa official „Pat" aununcia num telegramma datado de Dantzig, que a policia da Cidade Livre transferiu hontem grande numero dos accusados politicos detidos ha dias. Tres delles tinham sido condemnados á morte e entre estes o lider operario dantziguense Otto Otiller.

O telegramma da agencia poloresa frisa que a condemnação de cidadãosde Dantzig pelos tribunaes de Berlim constitue uma violação flagrante do estatuto da Cidade livre.

— Desenbarcaram ás 10 horas e 40 de hoje 541 refugiados tcheques, chegados pelo paquete polonez „Chrobry".

Os generaes allemães não querem ser commandados pelo antigo cabo Hitler.

PARIS. — „E' significativo constatar as correntes divergentes que se manifestam no Reich quanto à concepção do chefe de guerra chamado a commandar os exercitos allemães em caso de conflicto", escreve em artigo editorial o jornal „L'Ordre".

O jornal pergunta:

„Os negocios militares e civis devem ser levados avante por um unico homem ou, pelo contrario, deve tornar-se effectiva a separação dos poderes? O general von Watzell pronuncia-se francamente a favor dessa separação num importante artigo publicado no „Militar Wochenblatt" Semelhante debate nas circunstancias actuaes e dado especialmente que o chanceller Hitler é ao mesmo tempo chefe supremo do povo allemão e das forças allemães de terra, mar e ar, exorbitadas de maneira singular do quadro dSs discussões meramente academicas. Como quer que seja, o artigo do general von Watzell mostra claramente que a opinião nos circulos militares se acha dividida e que certos elementos das forças armadas são hostis a que assuma a chefia das operações um homem que durante a grande guerra não passou dum modesto cabo do exercito allemão.

10.000 gikluotų vyrų Dancige.

Dancigas. Vietos lenkų politiniuose sluoksniuose tvirtinama, kad vokiečių nacių vadai smarkiai paskubino karinius pasiruošimus, ir kad šio mėnesio 5 dieną Dancige bus nemažiau kaip 10.000 gerai apginkluotų ir karui paruoštų vyrų.

Didelis incidentas ant Vengrų - Rumunų sienos.

Bukareštas, Rumunijos oficialus pranešimas skelbia, kad Tiso upės, ant Rumunijos ir Karpatų Rusijos sienos įvykęs smarkus incidentas.

Tarp Rumunijos ir Vengrijos pasienio sargybinių įvyko smarkus susišaudymas.

Brazilijos Konsulatas Kaune pradės veikti spalių mėnesį.

Naujai paskirtas Brazilijos Konsulas Lietuvai į Kauną iš vyksta rugpiūčio 20 dieną. Konsulas Oswaldo Tavares pakeliui sustos Paryžiuje ir Belgijoje. Į Kauną atvyks spalių mėnesio pradžioje.

Kaip teko patirti, Brazilijos Konsulatas Kaune pradės veikti spalių mėnesį.

Blogėja santykiai tarp Anglijos ir Japonijos.

Paskutinėmis dienomis kilo nauji ginčai tarp Anglijos ir Japonijos. Vykusios derybos Tokio mieste tarp šių dviejų valstybių nedavė teigiamų rezultatų. Anglijos užsienių reikalų ministras Halifax pažymėjo, kad vyriausybė imsis griežtų priemonių prieš Tientsino blokavimą ir prieš japonų politiką Kinijoje.

Suorganizuotas naujas ministrų kabinetas Ispanijoje.

Naujausios žinios praneša, kad generolas Franco suorganizavo naują Ispanijos ministrų kabinetą.

10 mil homens em armas, em Dantzig.

DANTZIG. — Affirmou-se em circulos politicos polonezes, desta cidade, que as autoridades nazistas apressam os preparativos militares, e que a 5 deste mez, havera, pelo menos, 10.000 habitantes de Dantzig, devidamente armados equipados.

Gravissimo incidente na fronteira hungaro-rumena.

BUCAREST. — Um communicado official informa que um grave incidente se verificou na margem rumena do rio Tissa, o qual marca a fronteira entre a Rumania e a Russia sub-carpathica.

Travou se um violento tiroteio entre os guardas rumenos e hungaros.

O communicado não precisa o numero de victimas.

Recife.

(Agencia Meridional) -- Acaba de fallecer o popularissimo pescador José Carlos, mais conhecido pela alcunha de „Rompe Couro", e a figura obrigatoria nas praias desta capital.

Vengrija palaiko Romos - Berlyno ašį.

Vengrijos užsienių reikalų ministras Csasky Sopron universitete pasakė kalbą, kurioje pažymėjo, kad Vengrija yra taip vadinamų ašies valstybių — Vokietijos ir Italijos — pusėje.

Ministras Csasky pažymėjo kad Vengrija taip pat norinti palaikyti draugiškus santykius su visomis kaimyninėmis valstybėmis.

Tuo pačiu pranešama, kad gen. Franco naują valdžią remia visi buvusieji Ispanijos sukilėlių vadai, išskyrus gen. Queipo de Llano.

* * *

I Maskvą išvyksta Anglijos ir Prancūzijos militariné misija.

Iš Londono pranešama, kad rugpiūčio 5 dieną išvyksta į Maskvą anglų ir prancūzų militarinė misija tartis su Sovietų kariuomenės vadovybe dėl bendrų veiksmų kilus karui. Anglijos militarinė misija susideda iš 18 aukštųjų karininkų, o Prancūzijos iš 10 karininkų. Anglų ir prancūzų kariuomenės atstovai dar atskirai turės pasitarimą Londone prieš išvykdami į Maskvą.

Iš Maskvos pranešama, kad kariniuose anglų, prancūzų ir sovietų pasitarimuose, Sovietų Rusiją atstovaus maršalas Vorošilovas, admirolas Kucnet ir aviacijos viršininkas gen. Lactionovas.

Būsimiems Anglijos, Prancūzijos Sovietų Rusijos kariniams pasitarimams priduoda ma labai didelės reikšmės.

— Anglijos laikraščių žinios mis, pastaruoju laiku pradėjo smarkiai veikti vokiečių nacių šnipai užsieniuose. Keletas šnipų Anglijoje suimta.

— Italijoje prasidėjo dideli kariuomenės ir aviacijos manevrai.

Kas kartas arčiau karo.

Dabar jau beveik neįmanoma neapsižvelgti to, kuo gyvena visa Europa, kuo sielojasi ir jaudinasi visa žmonija. Juk šiandieninė Europos taika, lyg audringoj jūroj be vairininko laivas. Jis kartais silpniau, kartais stipriau, bet nuolat blaškomas ir daužomas artėja prie uolų, kur turės sudužti. Kada jis priartės ryt, ar po savaitės ar pagaliau po mėnesio kito — niekas tiksliai negali pasakyti, nors visi žino, kad jis anksčiau ar vėliau turės sudužti.

Taip yra ir su Europos taika. Taikos gelbėjimo bloko organizavimas neina dar sklandžiai, nuolat vilkinimas, nors — laimei — nenutraukiamas. Maskvoje vyksta jau kuris metas anglų, prancūzų sovietų derybos. Deramasi kantriai, nors nesigailima vienų kitiems priekaištų turint blogos valios ar menko Europos padėties supratimo. Prancūzai, ypač anglai būkšauja prieš sovietus, kad jie tperdidelius reikalavimus stato; sovietai įrodinėja, kad anglai nori juos apgauti ir juos stengias įvelti į konfliktą su vokiečiais, negarantuodami aiškios paramos. Tačiau visos, taikos norinčios valstybės tiki anglų, prancūzų, sovietų susitarimą, nes visos trys šalys ieškoja to susitarimo formulės, kuri visas tris patenkintų ir Europos taiką išgelbėtų.

Tas ligšiolinis taikos bloko valstybių nesutarimas ūgdo Vokietijos ir Italijos imperialistinius apetitus ir skatina naudotis, kol dar yra laiko ir progų. Iš čia pergyvename Tol. Rytuose Tiencino įvykius kuriuos pagimdė grobuonys japonai, italų ir vokiečių diriguojami; iš čia kyla audra ties Dancigu. Jau praėjusios savaitės senagaly tiek buvo pritvinkę debesys, kad maža betrūko, jog kiltų perkūnija ir imtų lyti švino lašai. To jau visa pasaulio spauda laukė; tuo reikalu Prancūzijos, Anglijos ir Lenkijos diplomatai ištisas dienas ir naktis tarėsi, kaip išgelbėti Europos taiką, kuri galėjo sudužti ties Dancigu ir Baltijos jūros krantais.

Ramioji ir šaltakraujė Anglija rado reikalinga savo mis, Halifakso ir Čemberleno lūpomis prabilti į agresorius taip stipriai ir aiškiai, kad Anglija visu savo ginkluotu autoritetu parems Lenkiją, jeigu pastaroji turės ginklu gelbėti savo interesus Dancige. Retai taip įsakmiai anglai kalba.

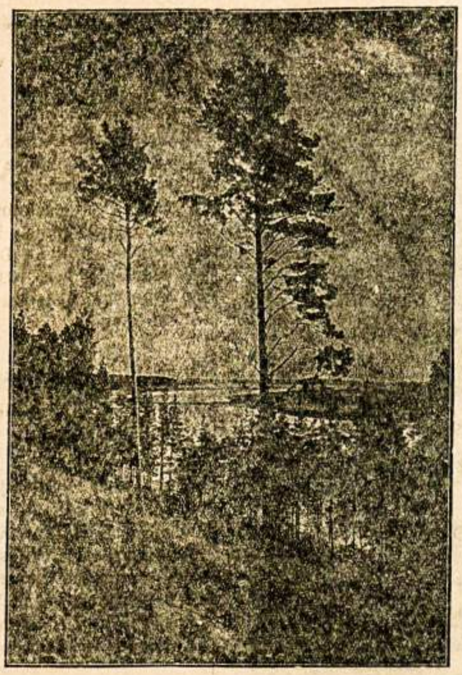

Kur Nevėžis nuo amžių...

Tuo tarpu padėtis ties Dancigu atslūgo, nors taikai grėsmė nepašalinta. Aišku, kad Vokietija savo sumanymo atsiimti Dancigą ir viešpatauti visoj Europoj neatsisakė ir neatsižadėjo, kaip lygiai aišku, kad rytojaus netikrumas ir karo ruoša bus tęsiama. Tačiau vis dėlto laukiama kokį mėnesį atslūgio ties Dancigu. Bet dabartiniai Vokietijos valdovai negali ramiai gyventi ir paties gyvenimo verčiami judinti savo plačiąsias mases, jų dėmesį nuo vidaus sunkumų kreipti į užsienius, į naujus Vokietijos reikalavimus gauti sau „gyvybinės erdvės".

Šį laiką Berlynas stengsis išnaudoti savo užsienių propagandai, kad prancūzui ir anglui neverta mirti dėl vokiečių gyvenamo Dancigo miesto, kuris nori prisijungti prie Vokietijos. Galimas dalykas, dar sustiprins vokiečiai savo veržimąsi į pietų Europą, kad galutinai pritrauktų prie ašies valstybių Jugoslaviją, kurios strateginė padėtis labai kebli ir kurios sienų saugumas nėra garantuotas. Tai būtų Vokietijos ir Italijos naujas laimėjimas, kurį mestų savo plačiosioms masėms pasidžiaugti ir pasigerėti ir kuris sustiprintų „ašies" valstybių strateginę padėtį būsimajam Europos kare, siekiant vokiečių šeiminінkavimo visoj Europoj.

Dėl to Europos taika ir saugumas turi būti nedalomas ir kad visur ten kur vokiečių grobuoniškumo ašmenys pakreipiamos, būtų taikos gelbėjimo bloko pasipriešinta. Turėjo praeiti įvairios minkštagalvių iliuzijos, kad Europos taika galima išgelbėti dvišalėmis sutartimis, kurias visiems siūlo vokiečiai ir kuriomis daugelis pasitikėjo. Juk dvišalės sutartys Berlynui reikalingos, kad galėtų vienšališkai suplėšyti ir, atėjus jo kaimyno eilei, jį praryti. Gali būti toki ir kitoki vokiečių propagandos taikingi žodžiai, bet jie bus bereikšmiai ir nebus karo susilaikyta, kai jam ruošiamasi kelinti metai, kai fabrikantų ginklų prigaminta. Kur juos dės, jelgu karo nebus. Aišku, karas neišvengiamas, tik dar neaišku, kada jis bus po mėnesio, po dviejų, o gal net po metų? Bet kad bus, niekas neabejoja.

* * *

Lietuvos užsienio prekyba.

Centralinio Statistikos Biuro duomenimis Lietuvos užsienio prekyba per pirmą pusmetį buvo aktyvi. Birželio mėn. išvežimas siekė 18,38 mil. Lt, o įvežimas 18,40 mil. Lt. Tuo būdu prekybos balansas birželio mėn. buvo 0,02 Lt pasyvus. Palyginus su gegužės mėn., birželio mėn. išvežimas yra padidėjęs 2,5 mil Lt. Įvežimas, palyginus su praėjusiu mėn., padidėjo 1,2 mil. Lt. Per š. m. pirmuosius šešis mėnesius bendra išvežimo vertė sudarė 107,2 mil. Lt., o įvežimo 92,6 mil. Lt ir balanso aktyvas pasiekė 14,6 mil. Lt.

* * *

DR. R. BERGMANN.

BENDRA KLINIKA—MOTERŲ LIGOS—GIMDYMAI.

Ultravioletiniai ir raudonieji spinduliai.

Konsultorija: Rua José Paulino, 515 sob. Tel. 5-5246

Gyvenamoji vieta: Rua Prates, 586 Tel. 4-0288.

PRIIMA KASDIEN NUO 2 IKI 7 VAL. VAKARO.

Ad. Vaga.

DAINOS APIE KOLONIJOS DIDVYRIUS.

5.

Bėga laikas ir negrįžta.
O, prakeikta mūs dalia! —
Laikas akmenis suaižo...
Trupa milžino galia. —
Bėga laikas, o žmogus
jo nasruoso toks pigus!...
Jaunas pajėgas branginam:
Tiktai kartą gyveni...
Bet, brolau, atspėk, kąs būtų,
jei būt žmonės amžini? —
Tarp didžiausių mūs vagių
gal nebūtų jiems lygių!...

Daug vagių dorai gyvena.
Tai mįslė. Bet spėju aš:
žine jie su savim grobio
į kapus nenusineš. —
Jei apsivagia keli,
Kas pralobo iš aferų,
turi būt labai gudrus,.
O dorai pralobt iš biznio —
kietus reik turėt nasrus...
Jūs nevenkit pažinties,
kai išeis jie iš pirties...

Greit sutiksit mėsininką...
Gaudė Garliavoj vištas,
bet į garsų mūs didvyrį
čia išaugo jau ir tas:
Iš pradžių su kurpaliu
bandė eit nauju keliu...
Paskui — laikraštis, draugijos,
kailiai keleto draugų...
/Šitą amatą mėgina,
kai pritrūksta pinigų!/
Ach, su talentu menku
tapt didvyriu taip sunku!

Turim ir slaptų didvyrių...
Pats slapčiausias iš visų
kitados klesas išėjo
su numirėlio pasu!...
Šitos paslapties ilgai
nežinojo nė draugai.
Seminarijon įstojo.
Jau sapnavos atlaidai
ir viščiukai, ir paršiukai...
Bet — sukliuvo du vardai...
Apie jį žinių daugiau
jums suteiksiu tik vėliau.

Štai ateina ir džiūsnelė.
Moko laikraščiuos doros...
O sargai senai jo laukia
prie kalėjimo tvoros —
Prie Šventosios, Ukmergėj
daug žadėjo parugėj...
Tik kariuomenės nemėgo...
Mėgo meilę ir kančias...
Šiandie vargšas kampininkas
broliams rūpina pačias...
Jei ištremt ką nors jis prašo,
žurnalistu pasirašo.

(B. d.)

Berilo Neves.

Velnio Vedybos.

(Tąsa).

Vargšė vienuolė nuleido akis ir lengvai atsiduso.

— Visa Averno karalystė aveş klausys ir tu būsi visų velnių ir pasmerktųjų valdovė! — pabrėžė Šetonas, iškilmingai ištiesdamas ranką prie saikai.

Po to, už savaitės įvyko Šetono vestuvės. Tai buvo didžiausios iškilmės, kokias tik Pragaras kada nors yra matęs. Penki tūkstančiai velniukų, pasipuošę peteliškių sparnais, skraidė pragaro erdvėse kabinėdami gražiausias juostas. Visi Pragaro salionai buvo išpuošti turtingais karmėzino kilimais ir puikiomis orchidėjomis, o kiekvienas kampelis buvo apšlakstytas brangiausiais kvepalais. Didžiulis, moderniškas elektrinis gramofonas grojo iškilmingą Mendelsono «Vestuvių Maršą» tuo metu, kai Šetonas su savo sužieduotine įžengė į garbės salioną, kur laukė vestuvinei apeigai teisėjas ir jo raštininkas. Jis buvo pasipuošęs nauju, auksu išsiuvinėtu apsiaustu, o ji — baltais vestuviniais rūbais, kurie buvo specialiai užsakyti Paryžiuje. Kada teisėjas paklausė Velnio, ar jis sutinka imti sau už žmoną Doną Genoveva de Atouguia e Roncesvalles, jis generolo balsu atsakė „taip!" Sužieduotinės atsakymas „taip" buvo daugiau panašus į saldų graikiškos giros paukštelio čiulbėsį . . .

Ir pasipylė ant jaunavedžių gėlių lietus.

. . . .

Vienam mėnesiui praslinkus Velnias įsakė pakviesti į savo kabinetą visus, kurie anuo metu patarė jam apsivesti.

— Pone Machiaveli! — pradėjo Prakeiktasis, nervingai judindamas juodus ūsus, — kas sakė, kad aš buvau gerose apsivedimui sąlygose?

Mechiavelis pradėjo drebėti iš baimės ir pabalo kaip drobė.

— Greičiau! — suriko Šetonas su nuolat augančiu pykčiu. Jūs manote, kad juoksitės iš mano nelaimės? Jūs tikitės nustebinti ir apgauti mane savo šlykščiomis šypsenomis ir apgaulingu liūdesiu, kada pastebėjote mane atvykstant? Jeigu mano žmona mane apgaudinėja, tai žinokite, kad Jūs esate dar daugiau apsigavę, niekšai jūs! Manęs niekas neapgaus, girdėjote? Beabejonės, norėjote būti Velnio žmonos meilužiais, meilužiais žmonos Liuciperiaus, Pragarų Valdovo, kuris Viduriniais Amžiais buvo visų pabaisa. Ar ne taip? Žinokite, kad nepataikėte šuolio. Šiandien pat nutariau persiskirti ir mano buvusioji žmona, nori ar nenori, turės dabar vestis su . . .

Velnias krauju pasruvusiomis akimis ir piktu žvilgsniu permetė visą nedidelę auditoriją. Visi drebėjo iš baimės. Dantė su drebančiais pakinkliais stengėsi pasislėpti man už nugaros. Šetonas įbedė akis į Machiavelį ir tęsė toliau:

(B. d.)

Berilo Neves.

O Casamento do Diabo.

(Continuação).

As pestanas, muito negras, baixavam se com frequencia sobre os immensos olhos rasgados, que pareciam ter medo de brilhar em toda a sua esplendida affirmação de luz. Muito quieta, com as mãos encruzadas sobre o peito, parecia não aspirar a cousa alguma, senão ao silencio e ao recolhimento.

— Queres casar commigo? perguntou o Diabo, levantando se e apparecendo em todo o esplendor medieval da sua tunica côr de sangue.

A pobre moça baixou os olhos e suspirou de leve.

— O reino do Averno te obedecera como a mim mesmo, e seras rainha absoluta de todos os diabos e condemnados do Inferno! — asseverou Belzebuth, estendendo a mão, com solennidade, como num juramento.

Dahi a uma semana celebrava m se os esponsais de Belzebuth. Foi a festa mais louca que ja se registra nos annais do Inferno. Cinco mil diabinhos, vestidos de borboletas, voejavam no espaço, cruzando e recruzando laços de fitas. Enormes vaporizadores de aluminio despejavam, de espaço a espaço, toneladas de perfumes caros nos salões do Inferno, todos ricamente decorados de veludo carmezim e enfeitados de orchideas lindissimas. Uma victrola orthophonica perfeitissima executou a „Marcha Nupcial" de Mendelsohn, a hora em que Belzebuth e sua noiva — elle de tunica nova, bordada a oiro, e ella toda envolta em vestido branco, mandado buscar especialmente a Paris — transpuzeram or humbrais do salão de honra onde o escrivão e o juiz de direito os esperavam para a ceremonia do casamento. Quando o juiz perguntou ao Diabo se queria por esposa a d. Genoveva de Atouguia e Roncesvalles, elle disse, num vozeir[...] general: „sim"! A noiva [...] respondeu num cicio [...] que mais parecia um [...] de ave por entre a al[...] tépida de um bosque [...] „sim . . ."

E caiu sobre os noivo[...] diluvio de petalas de [...]

. . . .

Um mez depois, o Di[...] mandou chamar ao seu [...] nete todos os que o [...] aconselhado casar-se.

— Sr. Machiavel! — c[...] çou o Maldito, torcendo [...] vosamente, as guias do [...] de pretissimo — quem [...] que disse due eu ainda [...] va em bôas condições [...] casar?

Machiavel começou a [...] mer como se tivesse [...] e fez-se extremamente [...] do.

— Vamos! continuou Be[...] buth, com raiva cresc[...] — Então vocês suppõem [...] vão rir-se à minha custa [...] sam que não tenho sur[...] dido os seus sorrisos e[...] cos e as expressões de [...] amargura quando me [...] chegar? (Continua)

Iš Lietuvos

(„Eltos" žinios iš liepos 25 d.)

Atvyko 30 lenkų rašytojų ekskursija

Kaunas. Liepos 24 d. į Lietuvą atvyko 30 lenkų rašytojų ekskursija. Lietuvos Rašytojų Draugija svečiams suruošė pietus, kuriuose be rašytojų dalyvavo daug lietuvių knygų leidėjų ir visa eilė lietuvių meno kultūros atstovų. Lenkų rašytojų delegacijos vardu kalbėdamas prof. Gorski pabrėžė nepaprastą lietuvių kultūros kilimą. Tai net iš pat pradžių krinta į akis atvažiavusiems į Kauną.

Taip pat jis pabrėžė, kad lenkų literatūroje yra kai kurių tradicijų, kurios nesvetimos ir lietuviams, nes jas pareiškė Adomas Mickevičius savo kūriniuose. Ten pirmiausia buvo keliama mintis apie nepriklausomą tautų gyvenimą. Tą mintį, t. y. neprikiausomą abiejų tautų gyvenimą tradicijos keliu palaikys ir lenkų rašytojai, kurie dabar geriau susipažįsta su Lietuvos gyvenimu.

Pagarsėjusi lietuvaitė Prancūzijoj.

Kasmet Besançone, Rytų Prancūzijoje, įvyksta vasariniai prancūzų kalbos kursai užsieniečiams. Tuose kursuose šią vasarą mokosi 158 užsieniečių iš 22 valstybių, tarp jų lietuvių studentų grupė — iš 12 žmonių. Prancūzų revoliucijos 150 metų sukakties proga, Bėsançono miesto rotušėje įvyko iškilmingas studentų užsieniečių, lankančių prancūzų kalbos vasaros kursus, priėmimas. Sukaktuvių proga gražią sveikinimo kalbą pasakė kursantų vardu mūsų universiteto romantiškos instituto studentė Galina Lozencaitė. Besançono universiteto dekanas — kursų vedėjas iš anksto pareiškė pageidavimą, kad visą užsieniečių studentų vardu kalbėtų lietuvaitė G. Lorencaitė, kuri, jo manymu, esanti viena iš geriausiai kalbančių prancūziškai. Lietuvaitės kalba iškilmių dalyvių buvo palydėta ovacijomis. Iškilmes aprašė vietos spauda, kuri pareiškė labai gražių jausmų lietuvių tautai, ta proga beveik ištisai pacituodama mū sų studentės pasakytą kalbą.

Nauji „Spaudos Fondo" rūmai

Šiomis dienomis „Spaudos Fondas" įsikūrė savo naujai pastatytuose rūmuose. «Spaudos Fondo» rūmai pastatyti Vytauto prospekte, priešais autobusų stotį, ir yra vieni moderniškiausių, didžiausių ir gražiausių rūmų Kaune. «Spaudos Fondo» rūmai, palyginus su kitais Kaune esančiais didesniais pastatais, yra vieni erdviausių. Pv., Prekybos ir Pramonės rūmai turi apie 14 tūkst. kubinių metrų, «Spaudos Fondo» rūmų tūris net 22 tūkst. kub. metrų. Rūmų apačioje, pusrūsiuoes, sukrauta Lietuviškoji enciklopedija, kurios vien klišių čia yra per 10 tūkstančių. Toliau eina popieriaus prekių dirbtuvės, knygrišykla spaustuvė, cinkografija, litografija, prekybos skyrius ir urmo sandėliai su kontora, direkcija, buhalterija, Lietuviškosios enciklopedijos administracija. Rūmuose yra ir didelė, kokių 400 vietų salė, kurioje numatyta įrengti tarnautojams skaityklą ir darbininkams biblioteką. «Spaudos Fondas» naujuose rūmuose įrengia didelį knygyną.

—+—

— Šiauliai. Paskutiniu laiku Šiaulių mieste pastebimas didėjantis skaičius lietuviškų prekybos įmonių. Prie to didėjimo labai prisideda patys lietuviai, ypač kaimiečiai ūkininkai, kurie mieliau perka pas savuosius. Lietuviai prekybininkai savo mandagiu patarnavimu pritraukia daug klijentų; ypatingai sekasi jauniems prekybininkams, baigusiems Lietuves prekybos mokyklas.

Cliché J. Jurgilo.

Ó Lietuvos kareivėliai...

— Liepos 22 d. paskelbtas ir nuo tos dienos pradeda veikti 1939 m. 4 d. 5 proc. paskolos įstatymas. Paskolos norminė suma 5 mil. Lt. leidžiama nevardiniais paskolos lakštais, lakštų kaina yra 500 ir 1000 Lt. Už paskolą moka 4,5 proc. palūkanų. Paskola leidžiama pramonės reikalams ir ilgalaikiam kreditui paremti. Paskolos lakštai išperkami ligi 1944 metų rūgpiūčio 15 d. normaline jų kaina. Lakštų tiražas daromas pradepant 1940 m. kasmet rugpiūčio 1—5 d. Valstybės įstaigos priims paskolos lakštus įkaitų įstatymais, teismo organo nutarimais ar sutartimis nustatytais atvėjais.

Joniškėlis. Liepos 23 d. Joniškėlyje aero klubas buvo surengęs aviacijos dieną — šventę. Iš Kauno į šią šventę buvo pasiųsti 7 LAK lėktuvai. Nežiūrint blogo oro aviacijos šventės programos Joniškėlyje pasižiūrėti buvo susirinkę apie 4.000 gyventojų. Ypatingai joniškeliečiai buvo sužavėti aukštąja skraidyba ir sklandymu. Pirmąjį numerį demonstravo lak. J. Dovidaitis, o antrąjį — skl. Oškinis. Oro krikštą gavo 60 joniškeliečių.

Vilnius. Iki šiol dar tebėra uždarytos šios Vilniaus krašto lietuvių draugijos: 1) Tautinis Lietuvių Komitetas, 2) Lietuvių Ūkio Draugija, 3) Vilniaus Lietuvių Mokytojų Sąjunga, 4) Lietuvių Švietimo Draugija „Rytas" Švenčionyse, 5) Lietuvių šv. Kazimiero Draugija. Pastaroji yra likvidavimo stadijoje. Šių visų uždarytųjų draugijų turtą dar tebevaldo lenkų administracijos įstaigų paskirti valdininkai kuratoriai.

— Žemės Ūkio Ministerija ligi šiol yra nusausinusi 445.531 ha grioviais ir 11.137 ha drenažo. Daugiausia nusausinimo darbų atlikta Panevėžio, Šiaulių ir Biržų apskrityse. Žemės vienkiemiais išskirstyta 1.577.914 ha.

— Šančiuose esąs lietuviškas audimų fabrikas „Drobė" statosi naujus didelius mūrinius pastatus. Dabar fabrike dirba apie 400 žmonių, o fabriką praplėtus numatoma priimti dar 30 darbininkų.

— Lietuvos jūros skautai ir kiti vandens sporto klubai nutarė kreiptis į atitinkamas įstaigas, prašydami, kad Palangoje būtų įsteigtas jachtoms uostas — prieplauka. Sumanymas atitinkamose vietose rado palankaus pritarimo.

Klaipėda. Grobstuosę nežinomi piktadariai išniekino vietos evangelikų kapines. Daugiausia sunaikinta lietuviškų užrašų kapų paminkluose. — Begėdžiuose, Šilutės apskrit. labai įtartinomis aplinkybėmis staiga mirė ūkininkas Mikelis Kybrancas, 41 m. amžiaus ir jo motina, 69 metų amžiaus. Jie mirė visai tuo pačiu laiku, nors gyveno atskiruose butuose. Jų skrodimo duomenys neskelbiami.

— Šių metų pirmąjį ketvirtį ligonių kasose buvo iš viso apdrausta darbininkų ir tarnautojų, įskaitant geležinkelių tarnautojus ir laisvai samdomus eigulius — 75.069 asmenys.

Perkúnija ir audros Ukmergės apskr.

Perkūnija ir audros Ukmergės apskr. ūkininkams šiemet yra padariusios labai daug skaudžių nuostolių. Perkūno užmuštų žmonių ir gyvulių ir sudegintų trobesių skaičiumi apskritis, tur būt, stovi pirmoje vietoje. Štai vėl, liepos 17 d., apie 15 val. Kaukiškių km., Musninkų valsč. perkūnas uždegė Antano Bareikos gyvenamąjį namą iš kurio užsidegė klėtis ir abu trobesiai galutinai sudegė. Tuo pat laiku perkūnas užmušė minėto Bareikos žmoną Stefaniją, 45 metų amžiaus ir smarkiai pritrenkė du to paties kaimo gyventojus — Vaclovą Giliūną, 32, ir Modestą Bareiką, 9 metų amžiaus.

St. Jurinis.

Kraujas ir alyvos.

(Tąsą iš 32 nr.)

— Kuo galiu Tamstai patarnauti? — paklausė priėjęs prie jos pardavėjas.

— Aš noriu išsirinkti naujausios mados skrybelaitę, — tarė Alė ir jam parodė savo ženklelį.

— A, prašau, prašau, — sudžiugęs tarė pardavėjas, — prašau į sekančią salę, — nusivedė ją į saliono „savininko" kabinetą.

— Gerą dieną! — tarė saliono savininkas. — Aš be galo džiaugiuosi, kad tamsta atvykai. Dabar mes viską išaiškinsim...

— Bet žinokite, jog šis mano uždavinys yra paskutinis. Jaučiuosi perdaug išvargusi, noriu poilsio, — atsakė Alė.

— Šį ir dar kokį vieną, — bandė jokauti pastarasis.

— Ne! — griežtai užprotestavo Alė. — Užtenka jau vaikybos... Mano nuopelnų pakankamai. Dabar jūs parodykit savo sugebėjimus...

— Na, gerai! Ką čia mes ginčysime. Eikit pasilsėti, nes vakare turėsime daug darbo, — tarė saliono savininkas ir nusivedė Alę į jai paskirtą kambarį. Alė užmigo.

Povakary į jos kambarį pasibeldė saliono savininkas.

— Prašau, — tarė prabudusi Alė.

— Atsiprašau, kad sutrukdžiau jums miegą.

— Jau aš ir pati būčiau kėlusi, — atsakė raivydamos lovoje Alė.

Taigi, šiandie mudu nuvyksime į geriausią kavinę kur susirenka tik aukštoji visuomenė ir karininkai. Aš jus supažindinsiu su vienu majoru, kuris dirba štabe ir manau, kad per jį jūs viską galėsite sužinoti. Be to, primenu, jog jūs esate mano „seserėčia", atvykusi iš provincijos paviešėti pas mane... Tad iki pasimatymo, — tarė jis ir išėjo.

Jam išėjus Alė vikriai iššoko iš lovos, apsirengė jai paruoštais rūbais ir išėjo po miestą pasivaikščioti. Dabar ji visai skyrėsi nuo anos įėjusios į salioną moteriškės. Gražūs rūbai visai ją buvo pakeitę.

* * *

Vakare Alė su saliono savininku sėdėjo kavinėje ir gurkšnojo kavą. Kiekvieną įėjusį žmogų juodu palydėdavo savo akimis. Netrukus įėjo ir pažįstamasis majoras.

— Labą vakarą, ponas majore, prašome prie mūsų staliuko, ir kada jis prisiartino, saliono savininkas tarė, leiskite pristatyti: čia mano seserėčia, o čia ponas majoras, generalinio štabo karininkas.

— Malonu pažinti, — tarė jis ir pabučiavo Alės švelnią ranką.

— Prašom sėstis, — tarė saliono savininkas ir pastatė jam kėdę.

— Ačiū, ačiū, — dėkojo sėsdamas majoras ir savo akių nenuleisdamas nuo Alės.

Orkestras užgrojo slo-fox. Majoras pasiūlė eiti pašokti. Alė, žinoma sutiko, nes šokant geresnė proga arčiau susipažinti. Greitai ir juodu susimaišė šokančiųjų jūroje.

— Jūs labai lengvai šokate, — pagyrė majoras.

— Ir jūs taip pat, — atsakė Alė.

— Senai jau čia gyvenate? — paklausė jis.

— Jau dvi savaitės, — melavo Alė, bet ir taip jau nusibodo miesto gyvenimas. Aš esu pripratus prie laukų, ošiančių girių siūbuojančių ežerų, — kalbėjo svajingai Alė. — Čia per daug triukšmo, o be to, ir pažįstamų neturiu, kas išblaškytų, kitaip sakant, pataisytų mano nuotaiką...

— Tikrai? — paklausė majoras.

— Aš tiesiog pykstu ant savo dėdės. Jis taip gyrė miestą, o man miestas nesudaro jokio įspūdžio.

— Mieste reikia truputį pagyventi ir suprasti miesto gyvenimą. Miestas visada parodo savo. Čia ir karo taip nesijaučia, kaip kad provincijoje. Sau visi linksmi, patenkinti, ne tiesa?

— O man vis dėl to liūdna... Man gaila tų nekaltųjų aukų, kurie nekaltai kraują lieja...

— Jau karas greit baigsis, — tarė išdidžiai majoras. — Mūsų išrastas būdas greit suduos priešui mirtiną smūgį ir jis bus priverstas pasirašyti paliaubas.

Dvi juodos „dėdės" akys sekė šokančius ir įtempęs klausą fiksavo kiekvieną užgirstą jų žodį ir kada pasibaigus šokiui Alė su majoru priėjo prie staliuko, šypsodamasis „dėdė" tarė:

Manau, jog tamsta esate patenkintas etėjęs į šią kavinę.

— Jaučiuosiu laimingas, — atsakė jis.

— Ir aš, įsiterpė Alė, — tamstos draugystėje gal man nebus tiek nuobodu, — ir savo aštriu žvilgsniu pervėrė majorą.

— Jei nuo manęs tai priklauso, — tarė patenkintas majoras, — aš pasistengsiu sudaryti jaukias sąlygas tamstą patenkinti.

— Be je, aš ir pamiršau, — tarė neva nusigandęs „dėdė", — turiu skubų užsakymą išsiųsti į provinciją Ach, su tuo biznių niekad žmogus neturi ramybės nei poilsio. Taip būtų malonu dar kokią valandą pasėdėti, pasiklausyti muzikos...

— Pabūkim dar kiek, — nusiminusi kalbėjo Alė. — Čia taip jauku...

— Tu gali pabūti pono majojo globoje. Ir manau, jog tamsta paglobosite mano seserėčią, — kreipėsi jis į majorą.

— Su mielu noru. Būkite ramus, mano globoje panelei nieko neatsitiks, — užtikrino patenkintas majoras.

— Tad iki pasimatymo, — tarė atsisveikindamis „dėdė" ir pasileido namo skubiai tvarkyti užsakymą.

Jam išėjus majoras pasirodė labai vaišingas. Ant jų stalo tuoj atsirado šampanas ir užkandžiai.

— Prašom, — tarė majoras pakeldamas savo taurę.

— Tik šį vieną stikliuką, nes aš negeriu.

— Visos moterys taip kalba tarė majoras.

— Negalima visų moterų vienu mastu matuoti.

(B. d.)

Nužudymas, dėl kurio prasidėjo Didysis Karas.

1914 metų vasarą tarptautinė padėtis buvo įtempta taip, kad bereikėjo menkos priežasties karui kilti. Toji priežastis ir pasitaikė — 1914 m. birželio 28 d., vadinasi, beveik lygiai prieš 25 metus, Sarajevo mieste, Bosnijos provincijoje, buvo nužudytas Austro-Vengrijos sosto įpėdinis Pranciškus Ferdinandas. Po

Lietuvos moterys piautuvais piauna rugius.

to įtempimas dar labiau padidėjo; o po mėnesio — rugpiūčio 2 d. — prasidėjo karas.

Apie to karo pradžią, jo smulkesnes priežastis ir t. t. parašysime kitąkart, o dabar skaitytojams papasakosime, kaip įvyko ana baisioji žmogžudystė.

SOSTO ĮPĖDINIS RUOŠIASI Į BOSNIJĄ.

Birželio mėn. antrojoj pusėj Austro-Vengrijos sosto įpėdinis Pranciškus Ferdinandas su žmona ruošiasi išvykti į didžiuosius armijos manevrus kurie įvyks Bosnijoje. Toji provincija anuomet priklausė Austro - Vengrijos imperijai; dabar ji sudaro Jugoslavijos valstybės dalį.

Iš Bosnijos jie gauna nemaža laiškų, kuriuose serbai grąsina juodu nužudysią kaip savo pavergėjus.

Birželio 23 d. sosto įpėdinis išvyksta į Triestą; iš čia jis važiuos į Sarajevą, Bosnijos sostinę, į kur birželio 24 d. išvažiuos ir jo žmona Sofija.

SUTIKIMAS SARAJEVE.

Tą dieną Sarajeve buvo dviguba šventė. Visų pirma, atvyksta imperijos sosto įpėdinis. Be to, tą dieną serbai švenčia vieną jiems brangią sukaktį: prieš 525 metus turkų sultonas Muradas, norėdamas serbus pavergti, ėjo į jų žemę ir birželio 28 d. sumušė serbus, bet ateinančią naktį jaunas serbas Miložius Obiličas jį nužudė, ir tauta jį apšaukė savo didvyriu. Tą įvykį minėdami, ir Pranciškaus Ferdinando Sarajevan atvykimo dieną serbų laikraščiai rašė:

-- Kada Serbijoje atsiras naujas Obiličas?

Sarajevo stotyje sosto įpėdinį sutinka Bosnijos gubernatorius, gen. Potiorekas su dideliu palydovų būriu. Pranciškus Ferdinandas su savo žmona, hercogiene Sofija, praeina pro garbės sargybą ir susėda į automobilius. Pirmuoju automobiliu važiuoja policijos vadas, antruoju burmistras ir valdžios komisaras trečiuoju sosto įpėdinis su žmona, be to, gen. Potiorekas ir grafas Harachas. Užpakalyje dar penkios mašinos. Visi automobiliai vidutinišku greičiu važiuoja į rotušę.

PIRMASIS PASIKĖSINIMAS.

Abiejose gatvės pusėse stovi minios žmonių. Saulė spindi, prie namų plevėsuoja vėliavos.

Automobiliams privažiavus prie paštų valdybos rūmų staiga pasigirsta sprogimas. Pasikėsintojas metė bombą į sosto įpėdinio automobilį, bet Pranciškus Ferdinandas ją dar oru lekiančią pastūmė ir ji, nukritusi po užpakaly važiavusiu automobiliu, sprogo.

Automobiliai sustojo; važiavusieji iššoka laukan. Hercogienei Sofijai bombos skevel dra sužeidė kaklą;žymiai sunkiau sužeistas gen. Potioreko adjudantas pulk. Mericis, važiavęs ketvirtuoju automobiliu. Jį, visą paplūdusį kraujuose, nuveža į ligoninę. Pasikėsintojas, padaręs šį darbą, tuoj buvo įšokęs į upę. bet jį greit ištraukė ir suėmė.

POLICIJOS VADO KLAIDA.

Pranciškus Ferdinandas nutaria nuvažiuoti į ligoninę, kurioje guli sužeistasis pulk. Mericis. Vienas iš sosto įpėdinio palydovų, Bardolfas, prašo policijos vadą važiuoti kita gatve, negu kad buvo numatyta, bet tas tiek skuba ir toks sumišęs, kad gerai nenusiklausęs tepasako „gerai" ir sėda į pirmąjį automobilį.

Automobiliai važiuoja senąja tvarka. Pranciškus Ferdinandas ir jo žmona baisiai išbalę. Šalia jų sėdi gen. Potiorekas. Susirinkusi minia tyli, atrodo, lyg turi kažkas baisaus įvykti.

Pirmasis, automobilis, kuriame sėdi policijos vadas, pasuka į tą gatvę, kuria jis buvo prašytas nevažiuoti; bet to prašymo jis nebuvo išgirdęs.

— Ei, sustokit, -- sušunka jam gen. Potiorekas, -- ne ta gatve važiuojate!

Pirmojo automobilio šoferis paspaudžia stabdžius; mašina valandėlei stabteli, sustoja ir užpakalyje važiavusios mašinos.

Tas akimirksnis buvo lemiamas. Lyg žinodamas kad sosto įpėdinio automobilis sustos šitoje vietoje, čia iš anksto buvo atsistojęs serbas studentas Principas su paruoštu šauti revolveriu kišenėje.

NUŽUDYMAS.

Vienas po kito pasigirdo trys duslūs šūviai. Pirmajam suaidėjus hercogienė Sofija suklinka, truputį pasikelia ir apkabina savo vyrą. Tuoj pasigirsta ir antras šūvis, ir hercogienė sukniumba Pranciškaus Ferdinando rankose. Po trečiojo šūvio nuleidžia galvą ir sosto įpėdinis, o jam iš burnos pradeda tekėti kraujas. Jis dar šnabžda:

— Sofija... nemirk... pasilik mūsų vaikučiams...

Prieš pat 11 valandą gydytojas dr. Payeris nuleidžia rankas:

— Žmonių pagalba jo imperatoriškajai didybei jau nebe reikalinga!

Kunigas abiem nužudytiesiems duoda Paskutinį Patepimą.

Pranciškaus Ferdinando veidas rūstus; gilios raukšlės vagoja jo kaktą. Hercogienė Sofija ir mirusi šypsosi: ji šypsojosi miniai, kai studento Principo paleistas šūvis pataikė jai į šird .

Pats žudikas, paleidęs tris šūvius į automobilį, bandė pats nusižudyti, bet aplinkui stovį žmonės jį partrenkė žemėn ir atėmė revolverį.

Tuoj į visą pasaulį skrido telegramos apie baisųjį įvykį.

GARIMPIERIAI VĖL ATSILIEPĖ.

Mūsų bendradarbis A. Draugelis perdavė redakcijai du garimpierių laiškus, kuriuos jis gavo tik šiomis dienomis.

Vlado Merkevičiaus ir Kuršaičio grupė apsistojo Matto Grosso est. netoli Barra dos Bugres. Šios apylinkės labai turtingos auksu ir deimantais Lietuviai, kol kas dar tik ilsisi ir medžioja. Nori atsigauti po sunkios ir vargingos kelionės, kuri užtruko net pustrečio mėn.

ALFONSO GRUPĘ IŠTIKO NELAIMĖ.

Šie vyrai nusibeldė į Goyaz estadą, apsistojo deimantų kasyklose prie S. Domingo. Šį tą jau rado, bet maža. Laiškas rašytas liepos 2 d. Alfonsas esąs sveikas, bet du jo draugai susirgę. Esą reikalinga nugabenti juos į miestą, į ligoninę. Bet tikimasi, kad viskas baigsis laimingai.

* * *

Lietuvoje jau baigiasi rugiapiūtė.

SPORTAS

St. Či.

APIE PLAUKYMĄ.

Su didžiausiu malonumu kiekvienas prisimename turėtus savo pasimaudymus. Nors S. Paulo lietuviams laimėti šis malonumas gana nelengva, nes reikia pasiekti net Santos tačiau yra gana daug tokių, kurie kas sekmadienis randa galimu atsigaivinti maloniose jūros bangose. Visiems yra žinoma, kad bet kokie pasimaudymai yra tampriai susiję su plaukymu. Bet kiek dar daug sutiksime žmonių, nemo

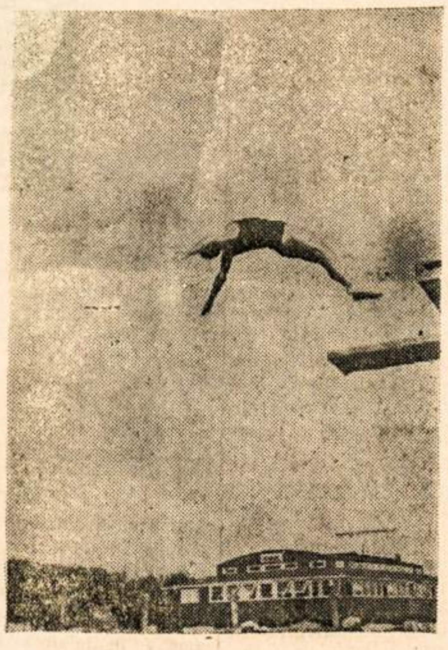

Vienas maudymosi malonumų — šuolis į vandenį.

kančių plaukti; kaip dažnai tenka mums būti liūdininkais nelaimingų maudymosi atsitikimų! Daugelis sakys, kad čia į pagelbą pirmiausia turėtų stoti įvairios mūsų sporto organizacijos.

Tačiau visi puikiai žinome, kad mūsų lietuvių organizacijos, neturėdamos šiam reikalui net pakenčiamiausių sąlygų (baseinų, plaukymo mokytojų), dar negali imtis plaukymo, kaip atskiros sporto šakos įgyvendinimo. Gal būt, tik ateityje sulauksime to, ką jau kiti senai turi. Šiuo gi straipsniu noriu bent trumpai patiekti kelias mintis apie plaukymą (Naud. „Plaukymas" A. V.)

TRUMPA PLAUKYMO ISTORIJA.

Pats plaukymas, reikia manyti, atsirado kartu su žmogum. Tuojaus, žinoma, atsirado ir įvairūs plaukymo būdai — plaukysenos: iš liekanų galima spręsti, kad žinomi net seniausiais laikais. Net tokia „moderniška" plaukysena, kaip amerikiečių kraul, pasirodo, jau 3.200 m. prieš Kr. g. egiptiečių buvo plačiai vartojama. Ir ne tik egiptiečiai, yra žinoma, kad asiriečiai, malajiečiai, Pietų Amerikos gyventojai, graikai ir kitos tautos nuo seniausių laikų vartojo plaukymo būdą, panašų į dabartinį kraul.

Jau senų senovėje plaukymui, kaipo sveikatos palaikymo mankštai priduodama daug reikšmės. Apie visai neišsilavinusį žmogų graikai sakydavo: „Jis nemoka nei skaityti, nei plaukyti". Geru plaukymu pasižymėdavo ypač kariai. Anais laikais tai buvo labai svarbu, nes, vykstant karan, nebuvo tokių moderniškų per upes persikelti priemonių, kaip kad dabar. Istorija sako, kad ir daug garsių žmonių, kaip pav., Cezaris, Karolis Didysis, Otto II ir kt. buvę puikūs plaukikai.

Tačiau ne visada senovėje plaukymas taip palankiai buvo traktuojamas. Pav., katalikų bažnyčia šiuo reikalu buvo labai neigiamai nusistačiusi. Taip antai, Šv. Krizostomas ir Šv. Augustinas buvo nusistatę prieš maudymąsi, taigi ir prieš plaukymą. Šv. Jeronimas net išsitarė: „Švari oda parodo purviną sielą". Bet, nepaisant anų laikų bažnyčios tėvų nepalankumo plaukymui, šiais laikais kat. bažnyčia savo pažiūras yra pakeitusi.

XVII ir XVIII amž. plaukymas buvo beveik pamirštas. Tik XVIII a. pabaigoj. atgyjant kūno mankštai, atgyja ir plaukymas. Tačiau tikras plaukymo organizavimas prasidėjo XIX a., kada vokiečių gen. von Pfuel ir prancūzų maj. d'Argy smulkiai aprašė kai kuriuos plaukymo būdus (ant krūtinės — La Brasse). O po įsteigimo Londone pirmojo plaukymo klubo (1867 m.) jau į plaukymą pradėta žiūrėti kaip į tikrąjį sportą.

PLAUKYMO REIKŠMĖ.

Nagrinėdami plaukymą fiziologiniu, psichologiniu ir praktiško pritaikymo atžvilgiais, prieisime išvados, kad plaukymas visais tais atvejais yra be galo naudingas žmogui.

Plaukymas labai gerai veikia širdį, stiprindamas ir kartu didindamas jos talpą. Žmogaus kūnui staiga patekus į šaltą vandenį, jo odos lygieji raumenys ir odos paviršiuje esančios arterijos nuo šalčio susitraukia ir stumia kraują į vidų. Tuo būdu, įvyksta reakcija: širdis, šildydama atvėsusį kūną, smarkiai varo kraują į odos paviršių. Tas vyksta tol, kol kraujo indų sienelės ir lygieji raumenys nuo per didelio atšalimo nustoja veikę — tada mes pajuntame šaltį. Šis visas procesas sukuria intensyvesnį širdies darbą ir pagyvina kraujo apytaką. Žmogus maudydamasis išeikvoja daug šilimos, aišku, turi ją atpildyti naująja medžiaga, todėl nenuostabu, kad mes pasimaudę visada [...] gerą apetitą. Be šito plaukymas puikiai vei[...] dį, medžiagų apykaitą [...] suprantamas taip pat [...] giamas veikimas į p[...] Staiga patekę į šaltą v[...] mes visai nenoromis [...] įkvepiame. Tas refl[...] gilus ir gryno oro (a[...] dens nėra jokių dulkių [...] pimas lieka visą mau[...] laiką.

Ne tik po plaukym[...] net po šalto dūšo ([...] jaučiame tam tikrą [...] mo jausmą. Pasiryžim[...] valia taip pat puikiai [...] si, priverčiant save [...] aukštos vietos šokti į [...] nį. Taigi, kaip mato[...] kymas turi dar neabe[...] psichinės vertės, dar[...] žmogui ir šia prasme [...] mos įtakos.

Yra sakoma, kad gy[...] didžiausias žmogaus [...] Be natūralaus gyvybės [...] jimo (mirties iš senat[...] dėl ligos) labai dažnai [...] susidurti su nelaiminga[...] tikimais. Vieno tųjų ne[...] gų atsitikimų — prigėri[...] lima būtų dažniausiai [...] ii. Prigėrimai daž[...] atsitinka dėl silpno ar [...] ko nemokėjimo plaukti [...] dėl ko mokėjimas pla[...] mūsų praktiškame gyv[...] yra taip svarbus.

(B. d.)

Iš Sp. S-gos „[...]huania" skyr[...]

Liepos 28 d. įvyko [...] Valdybos posėdis, kuria[...] vo priimta smulki deš[...] čio minėjimo program[...] programa išsiuntinėta v[...] skyriams, kurie susipa[...] ja privalo skubiai (iki r[...] čio 10 d. pristatyti spo[...] kų — dalyvių sąrašu[...] me posėdy paaiškėjo, ka[...] išleidimo naujo spaudo[...] tymo (viską spausdinti [...] kalbom) teks atsisakyti [...] „Lithuanijos" metraščio [...] dimo. Tačiau C. Valdyb[...] ieškos kelių gauti lei[...] metraščio išleidimui.

MOÓCA. Praeitą sek[...] nį skyrius turėjo futbol[...] tynes su „E. C. Nic[...] klubu. Skyrius sužino[...] šis labai pajėgus prie[...] tai rengiasi šioms rung[...] sudarė geriausios sav[...] ties komandą. Per šia[...] tynes žaidė pirmą ka[...] ligos ir geriausias sk[...] futbolininkas Golskis. [...] mūsiškių pasirengima[...] ne bepasekmių: kieto [...] mo ir didžiausios [...] rungtynės baigėsi lygio[...] Antrosios komandos [...] buvo sužaistos be pri[...] 1 : 1 pasekmėmis.

— Praeitą šeštadienį [...] 29 d. iš Antverpeno „Pi[...] lis" laivu išplaukė į Bu[...] Aires (pasaulines šach[...] pirmenybes) Europos ša[...] tininkai: Lietuvos šeši, [...] tijos 6, Olandijos 9, Ček[...] vakijos 6, Danijos 6, La[...] 6, Švedijos 6, Bulgarijos [...] Estijos 5, Prancūzijos 5 [...] glijos 5, Norvegijos 5, L[...] jos 5, Palestinos 4 ir Be[...] 1.

SKELBKITES TIK „LIETUVY[...]

LIETUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasy vertimas tik 9$800

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 1) Tel. 2-0226 S. Paulo.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 sob. (kampas Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 ankšte. Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

DR. WLADIMIR DETHIMĖ

Rua Direita Nr. 36 Telf. 2-6255

110$000 Svetimšalių registracija su „carteira de identi- dada", modelo 19 su gyv. vietos atestatu.

Daro dokumentų vertimus į interiora, prisiunčiant no- rimus išversti dokumentus ir 25$000 pinigais.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER URBACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gy dymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos pro cesus. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Ben- dras gydymas anemijos, liesumo, negalavimų. lytiško sil- numo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAI NAMUS BET KURIĄ VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, že- mės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.

Telef. 2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 ik 5 v. v.

KALBA LIETUVIŠKAI.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL"

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualia. giau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų mode- lus. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pa- rinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄ- LYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Seniausia lietuviška si- vyklа mūsų kolonijoj. Medžiagas perka dide- mis partijomis, todėl ir kostiumai mūsų siūvyk- lėje pigiau, kaip kitur. Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių vilno- mis med žiagos po 38$ ir vilno- nės — 18$000 ir brimo medžiagos kel- nės nuo 6$500.

Didelis pasirinkimas gatav ndarbinių rūbų.

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS dirbtuvė „KAUNAS", Rua Duque de Caxias Nr. 40, S. Paulo (prie Sorocabano st.)

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrak- tus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha- mados ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONOREJA VISOSE STADIJOSE GYDOMA MODERNIŠKIAUSIAIS BŪDAIS KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo sąlygas.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3° and. Tel. 4-0218 São Paulo.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak. Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

DĖL SVETIMŠALIŲ REGISTRACIJOS IR „KADERNETU".

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių metų gruodžio 22 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti „carteira de identidade para estrangeiro modelo 19".

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasisku binkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išsiimti „kadernetą".

„Kaderneta" su registracija, pasų vertimais ir visais kitais reikalingais dokumentais kainuoja tik

70$000.

Interesantui reikalinga tik išsiimti „atestado de re zidencia" iš vietinės policijos deligacijos.

Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Krei- piantis pas mus nesugaišite laiko ir sutaupysite pinigus.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liūdy mus (certidão da policia maritima) iš Santos ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų", vertimų, prašymų reikalais kreiptis į

„Lietuvio" redakciją, rua Bandeirantes 474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agen- cia Ralickas rua dos Gusmões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 10 iki 12 val. į "Lietuvio" redakciją galima kreiptis vakarais nuo 7 iki 9 val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr.

São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų pra- ktikos. — Blombuoja dantis už 10$000 su parcelana, arba sidab ru.—Darbas garantuotas Trau kia dantis be skausmo už 5$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografiją įstaiga

„BERNARDO"

Įsteigta 1890 met ais

Atlieka įvairius darbus foto grafijų srity. Specialybė pa didinime, o taip pat su da- žais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fo ografijų reikalais. Daro iš otografijų naujas.

ARTHUR SCMIDT

Rua S. Caetano, 447 (sen nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Alfaiataria Estan

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan"

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUIKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SĄŽININGAS. Prie siūvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius. kur siūvami paltai ir kostiumai. Šį siūvyklą atidarė skyriųant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustu- vės darbus.

Lietuviams nuolaida. Užeikite įsitikinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 **TEL. 4-3453**

PASU, METRXIKU IR DOKUMENTU VERTIMAI TIK 8$800

Priimami vertimui is ivairiausiu kalbu pasai, metrikai ir kiti ivariu rusiu dokumentai.

Siunciami vertimai ir i provincija. Kas gyvena provincijoje ir nori pasidaryti paso ar dokumento vertima, turi registruotu siuntiniu atsiusti pasa ar dokumenta, ir 13$500 pinigais uz dokumento vertima, jo patvirtinima pas notara ir uz persiuntimo islaidos.

Isversta ir pavtirtinta, vertima, siunciame atgal regis- trutu siuntiniu.

Vertimu reikalais kreipti ir pinigus siusti siuo adresu: "LIETUVIS" RUA BANDEIRANTES, 474 - CAIXA POSTAL 1764 — S. PAULO.

Laivokortės i Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Duodame patarimų visais išeivybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba. Darome pinigines perlaidas į Lietuvą li- tais per Lietuvos Banką. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO

E C-IA Įkurta 1900 m.

Rua Maua 207 kamp. rua Conceicão prie pat Luz st

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbam lietuviškai. Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmad eniais tik ligi 12 val.

DR. S. MEITIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Priima nuo 2 iki 6 val. vakaro. Kalbama lietuviškai. KONSULTORIJA Rua Barão de Itapetininga Nr. 139 salė 8—9 Tel. 4-0715

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIPE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dam Taiso, dažo ir nikeliuoju motociklus ir jų dalis. Da greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartotų irnauju motociklų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite kinti.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darome stam bią nuolaidą.

Lietuvių Dėmesiui

SIUVYKLA

„RŪBAS"

Siuvami rūbai sulig naujau sia mada, darbas atliekamas diplomuoto ir su dide- e praktika siuvėjo. Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų; galima kreiptis iki 9 val. v. r sekmadieniais.

Atsakomasis siuvėjas

JONAS ČIŽINAUSKAS

67 Avenida Zelina 67

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia) Telf. 4-0316

Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika Visiškas genorejos išgydymas per 10—15 dienų su garan tija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.I.C. skirsto ir parduoda už mažą įsimokėjimo mokestį didelį daržą — abacara — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduodamas geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su geru malkų mir kų,kurį galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išeina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30.

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadeniais teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIŪVYKLA

„VILNIUS"

Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus, kostiumus, paltus ir t. t.

Didžiausias įvairių medžiagų pasirinkimas.

SIŪVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK PO 20$000 Į MĖNESĮ. Mūsų siūvykloje galite pasisiūti rūbus ir neturėdami pakankamai pinigų.

Centras:	Skyrius:
Rua da Mooca, 3027. Tel. 2-8854	Pr. Julio Mesquita 60. Tel. 4-5015

Pats žinok ir kitam pasakyk, kad „Lietuvis"

vienintėlis lietuviškas laikraštis Pietų Amerį koje. kuris duoda daugiausia įdomių žinių ir visuomet rašo teisybę.

SKAITYK IR PLATIN „LIETUV "

Gerai pelnysi tų, paskelbes savo bizni "Lietuvio" skyltyse

Ivairios žinios

Mûsų Konsulas p. A. Polišaitis pagerbé Brazilijos Konsulą p. Oswaldo Tavares.

Rugpiûčio 3 dieną Lietuvos Konsulas p. A. Polišaitis surengė naujam paskirtam Brazilijos Konsului Kaune p. Oswaldo Tavares priėmimą, kuriame dar dalyvavo Baltijos Valstybių Bičiulių Sąjungos Garbės pirmininkas Dr. Rangel Pestana, tos s-gos pirmininkas Dr. Decio Alvim, Švedijos Konsulas G. Stal, Latvijos Konsulato sekr. p. Ozolinš, keletas spaudos atstovų ir šiaip svečių.

Pirmąjį Brazilijos Konsulą Lietuvoje sveikinimo Dr. Decio Alvim, Dr. Rangel Pestana ir Konsulas A. Polišaitis.

Dr. Decio Alvim sveikino Baltijos Valstybių Bičiulių S-gos vardu, reikšdams didelį džiaugsmą, kad pagaliau išsipildė šios s-gos troškimas Lietuvai paskirtas pirmasis Brazilijos Konsulas.

Dr. Rangel Pestana savo sveikinimo kalboje pažymėjo, kad Baltijos Valstybių Bičiulių S-ga ypatingai daug rûpinosi, kad bâtų įsteigtas Brazilijos Konsulas Lietuvoje Jis pareiškė didelį pasitenkinimą kad naujuoju Konsulu Lietuvoje paskirtas energingas žmogus p. Oswaldo Tavares asmenyje, kuris neabejotinai jam pavestą garbingą misiją sugebės tinkamai atlikti.

Konsulas p. A. Polišaitis sveikindamas naująjį Konsulą p. O. Tavares palinkėjo geriausio pasisekimo naujame darbe, kuris neabejotinai turės daug patarnauti abiejų draugingų tautų — Lietuvos ir Brazilijos susiartinimui.

Į sveikinimus atsakė Konsulas O Tavares, kuris išreiškė didelį džiaugsmą ir dėkingumą už jam suteiktą garbę. Jis pareiškė, kad vyksta į Lietuvą su didele viltimi ir tikisi jam pavestą misiją tinkamai atlikti.

Konsulas O. Tavares rugpiûčio 3 dieną išvyko į Rio de Janeiro. Į Lietuvą jis išvyks ta rugpiûčio 20 dieną.

Žinios apie baisų japonų skurdą

Paryžiaus savaitraštis „Candide' savo birželio 28 dienos numeryje pateikia įdomių žinių apie Japonijos karinį nuo vargį dabartiniu metu. Kadangi Japonijai labai stinga karo reikalams geležies, tai šį pavasarį paimta daug geležinių daiktų iš viešojo pobûdžio įstaigų ir valdinių įmonių, bûtent: geležinių tvorų, geležinių suolų soduose, metalinių pašto dėžučių, geležinių reklamai stulpų, geležinių pečių ir t. t. Automobiliams ir sunkvežimiams leidžiama per metus suvartoti tik po vieną kamerą ir po vieną padangą. Privačių automobilių savininkams tiek sunaudoti leidžiama tik per dvejus metus.

Universitetų studentai turi palikti savo uniformas drabužius išeidami iš universitetų, nes tų drabužių reikia kitiems studentams. Už nusižengimus importo suvaržymo taisyklėms labai daug žmonių nubausta. Darbininkai verčiami dirbti pramonėje po 15 valandų per dieną už mažesnį atlyginimą kaip litas.

Daug mažų vaikų vaikščioja visai nuogų, nes jų tėvai yra labai neturtingi. Papirosų dežutės negali bûti numetamos, bet turi bûti surenkamos ir atiduodamos atgal į tabako monopolius. Kadangi daug vyrų paimta į kariuomenę ir dar daugiau į karo dirbtuves, tai žemės ûkyje trûksta darbininkų. Karo pastangos yra didelės. Su jomis lygiagrečiai eina darbininkų trûkumas, ypač žemės ûkyje, kur darbininkams pigiausiai mokama. Dėl darbininkų trûkumo kaime mažėja žemės ûkio gamybą ir didėja maisto dalykų importas.

Karo galo tuo tarpu nematyti, o čia yra naujų karo pavojų.

Galite gauti papigintomîs kainomis

Įvairių naujausių lietuviškų knygų — romanų, apysakų dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų lietuviškų plokštelių, vyčių, Vytauto Didžiojo, Dariaus — Girėno ir kitokių paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Papuoškite savo kambarių sienas gražiais paveikslais ir lietuvišku vyčiu. Jie jums primins, kad esate lietuviai. Pasinaudokite proga pigiai įsigyti puikiausių lietuviškų knygų.

Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami ir į provinciją (interiorą). Informacijas teikiame ir raštu laiškais. Rašant laišką reikia pridėti atsakymui pašto ženklų už 400 reisu. Kreiptis asmeniškai ar rašyti: „LIETUVIS" RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

S. PAULO — RIO DE JANEIRO TIK PER 11 VALANDŲ

moderniškais ir luksusiniais autobusais. Autobusai puikiausiai įrengti. Minkštos sėdynės, tualetas, W. C., radio, baras ir t. t.

Pakeliui sustoja Taubaté, Guaratingueta, Bananal ir Poso Seco. Bilietas tik 65$000. Į ten ir atgal 110$000. Iš S. Paulo išeina kasdien 8 val. ryto ir į Rio atvyksta 7 v. vakaro. Iš Rio išvyksta 6 val. ryto ir į S. Paulo ateina 5 val. vakaro.

EXPRESSO S. PAULO—RIO DE JANEIPO.

Alameda Cleveland, 101 (prie Sorocabana stoties) Tel. 5-7795 S Paulo.
Rio: Av. Rio Branco, 9 3º andar sala 338 Tel. 23-2858.

Iš Rio Grande do Sul.

Gyvenu José Bonifacio valsčiuje (Municipio). Oras čia sveikas ir vanduo geras, tik žemė kiek arčiau geležinkelių labai brangi. Vidutiniškas ûkis kainuoja apie 20.000 milr., nuošalesnėse vietose tokį ûkį galima nusipirkti ir už 12 t. Todėl kolonistai žemę daugiausia nuomoja. Čia gerai užauga visi javai. Gegužės mėn. pradedame sėti kviečius, miežius, žirnius, avižas, linus ir rugius. Sėjos laikas baigiasi liepos mėn. Rugpiûčio mėn. sėjame ryžius, sodiname bulves. Rugsėjo mėn. kukurûzus ir pupeles (feijão). Kukurûzų sėja baigiasi tik sausio pradžioje. Kaikurie kolonistai pardavimui augina dar kiaulių ir gaivijų.

Lietuvių parkas Šiaurės Amerikoje.

Miežiai visi eina į alaus daryklas, bet jų kaina pernai nupuolė ir dabar moka tik po 14$000 už centnerį. Javai čia pardavinėjami maišais maždaug po 50 kg. Taigi už ryžių maišą moka po 15$000 ir tai tik už pirmos rûšies, blogesnių visai ir pirkti nenori. Aukščiausią kainą turi kviečiai. Valdžios nustatyta, kad už pirmos rûšies kviečių maišą turi bût mokama 36$000 bet vis tik yra kliûčių šią kainą gauti. Jei tik kviečiai ne turi 78 taškų grynumo ar sausumo, tai už kiekvieną tašką atskaito po 1$000. Kartais prisieina pardavinėti ir po 10$000. Iš gaunamos sumos dar išskaitoma (nuo maišo) valdžios mokesniui $400, kûlimo išlaidos 1$300 ir už maišą — carga ir descarga — 2$600. Taigi už geriausių kviečių centnerį grynais gauni vos 31$200.

Metiniai kolonijos mokesčiai 120$000, ratu mokestis 34$000, mokestis už arklius, nuo galvos, po 800 reisų, už raguočius po $800, už kiaules po $400. Jei parduodi taukus, tai valdžios mokesčiams atskaito po 50 reisų nuo kg. jei parduodi gyvą kiaulę, tai po 200 reisų. O kainos tokios taukų kg. 1$200, kg. kiaulienos gyvo svorio 1$000, bulvių maišas 12$000, kukurûzų 18$000 ir pupelių 25$000.

Taigi, kaip matot, ir čia reikia bûti darbščiam, apsukriam ir taupiam, kad sulaikyti prie savęs milą.

P. Rudėnas.

LIETUVIŲ BIZNIERIŲ ŽINIAI

Pranešame visų lietuvių biznierių, krautuvių, restoranų, siûvyklų ir kitokių komercinių įstaigų savininkų žiniai, kad S. Paulo miesto valdyba liepos 7 d. išleido įsakymą, kuriuo einant, bus uždarytos visos svetimšalių komercinės įstaigos, jei jos nebus tuč tuo jau užregistruotos atatinkamose įstaigose ir jei jų savininkai nebus išsiėmę svetimšalio paso (carteira de identidade para estrangeiro).

Taigi, lietuviai, komercinių įstaigų, siûvyklų, įvairių įmonių, dirbtuvių bei krautuvių savininkai, kad išvengus nesusipratimų, pasistenkite galimai greičiau išsiimti „kadernetas" ir užregistruoti savo komercinę įstaigą.

Visa tai atliksite daug pigiau, greičiau ir geriau kreipdamiesi į «Lietuvio» redakciją.

CHIROMANTE

Mme. Sedefa

Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, siûlo savo patarnavimą. Neturite pasisekimų ir esate nelaimingas savo šeimoje arba komercioje? Turite kokių nepasisekimų, kurie jums kelia rûpesčių? Norite sugrąžinti savo draugystėn asmenį, kuris nuo jûsų atsiskyręs? Norite pašalinti bile kokią blogybę? Norite turėti geros kloties darbe? Yra kitokių nenugalimų kliûčių? Negaišdami kreipkitės į Mme. Sedefa, kuri suteiks gerų patarimų. Patarimas sąžiningas, garantuotas ir greitas. Rua Lavapés, 262, bondė ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdieną nuo 8 v. ryto iki 20 valandos, sekmadieniais taip pat.

Aplankykite, kad įsitikintumėte

Consulta 5$000.

Dėl išvykimo į Vokietiją vokietis labai pigiai parduoda

CHACARA

prie Mauá stoties su puikiu gyvenamu namu ir gyvu bei negyvu inventorium.

Smulkias informacijas galima gauti pas p. Guilerme, Av. Rangel Pestana, 12 (prie pat Largo ga Sé) 3 o andar sala 309—312.

ŠOFERIŲ MOKYKLA IR DESPAŠANTAS

Išrûpina leidimą automobiliams, taip pat įvairius leidimus iš estado ir municipinių įstaigų, rašo įvairius prašymus, išrûpina dokumentus šoferiams ir konduktoriams, daro pasų ir dokumentų vertimus, išgauna pasams vizas ir naturalizacijos dokumentus. SVETIMSALIU LEGALIZACIJA ir t. t. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus.

J. GRAGNANO & IRMÃOS

Raštinė:
Rua Lib. Badaró, 314
Sobreloja-sala 6 tel. 2-6974

Soferių mokykla:
Av. Rangel Pestana, 1010.

„Centre" vyksta „sukilimas"?

Jau kuris laikas „Centro" auksaburniai, kurie prieš metus laiko viliojo žmones į savo bučių žadėdami jiems visokių visokiausių gėrybių, ima vis smarkiau užkimti. Mat vietoj pildyti savo pažadus, „Centro" vadai su kun. A. Arminu, A. Dutkum, kun. P. Ragažinsku ir K. Uckum prieša ky sukûrė tik visai kolonijai gėdą užtraukusį skundą. Negalėdami išlaikyti švarios konkurencijos, jie savo melagingais skundais šaukėsi Brazilijos policijos, kad ši ištremtų ar kalėjiman pasodintų „Lietuvio" redaktorių ir kaikuriuos mokytojus — Lietuvių Sąjungos Brazilijoj narius Bet melagystės iškilo į viršų ir... kunigams daug kainavo, kad jie nepakliûtų į teismo organų rankas. Po tokių nepasisekimų į frontą jie išėjo tik per „Šviesą" ir „Aidą". Na ir rašė! O į talką jiems atėjo net DULR pirmininkas p. Skipitis su pora visur šliau žiojančių bernelių . . . Ir kaip gali suvokti, kur tiesa, tas paprastas darbininkas, kada skundikus ėmė švelniai glostyti net toks didelis ponas? Tat visai nenuostabu, kad dar ir šiandie yra tautiečių kreivai žiûrinčių į L. S. Br. ir jos žmones. Bet. jei kurie turi laimės ja pažinti tuoj stoja į tų „Šviesos" ir „Aido" ujamų bandeirantininkų eiles. O L. S. Br. ištiesia ranką kiekvienam, kuris atei na dirbti tautiniai kultûrinio darbo.

Po visų nepasisekimų skundikų vadovaujamas „Centras" savo svoriu jau artinas prie a. a. „Grûdo", a. a. „Aušros" klubo, a. a. B. L. Aero klûbo. kurių vadai taip pat daug žadėjo. „Šviesa" jau paskelbė. kad iš „Centro" dizertiruoja ir kun. A. Arminas. Girdi, jis negalis vadovauti tiems, kurie Išeivių Dienos iškilmėse Tautos Himną palikę tik jam ir Dutkui . . . Jis rėkęs kiek galėjęs, bet vienam už visus giedoti esą pe...

Iš kairiųjų centrinin... nusiskundimai, kad juos apgavę. Sako, ... tras" jiems buvęs re... kol priėjo prie litų... tvirtina, kad „Centr... tąs tikras sukilimas ... sikompromitavusius ... Dėl to kun. A. Arm... tydamus kad vistiek ... ir pabėgęs.

Tuo tarpu pilnai ... tai, kad „Centras" ... jis buvo, savo die... baigia.

BARAS IR RESTORANAS

„Leão"

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pašto) Tel. 4-4458

Puiki virtuvė. Šilti valgiai bet kokią valandą. Kainos labai pigios.

Canja especial 1$500

Brhāma Chops.

Carpinteiros e Fereiros para concreto armado
Pedreiros para acabamentos.
REIKALINGI staliai ir kalviai bei mûrininkai.

Para trabalhar das 7 atė 17 ou das 18 atė 24 horas.
Kreiptis po 6 val. vakaro žemiau nurodytais adresais:

CASA VERDE: Rua João Rudge, 74. BRAZ: Rua Visc. de Parnahyba, 3223 casa 28. LAPA: Rua Anastacio, 264. YPIRANGA: rua L. Coutinho, 1401 VILLA ZELINA: rua 2 Nº 58.

TIK LIETUVIS SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

REDAKCIJOJ YRA ...

A. Asminavičiui, J. ... tui, J. Bratkauskui, ... A. Driukui, P. Dubi... Juciui, K. Jankevič... pavičiui, A. Malack... Mieliui, V. Miitonui, ... liui, J. Olevičiui, V. ... A. Petkui, A. Papl... Risoffui, V. Sirgutui, ... saičiui, S. Tarkeltan... čikauskui, P. Valiuk... linskui, V. Žemeliui.

PRAŠOMI ATSILA...

į Agencia Ralickas, ... Gusmões, nr.324, atsi... teira de Identidade ... trangeiro, modelo 19... menys:

Balys Budreik...
Kazys Marma
Jonas Svedas
Silvestras Čapli...
Alfonsas Atkoči...
Stanislovas Kvie...
Vladas Kavaliau...
Bruna Kepalas

— Pernambuco ... nepaprastai smarkus ... Lietus vietomis pada... nuostolių.

— Rio de Janeiro ... užregistruota 157.0... aparatų. Spėjama, ... so Brazilijos sostinėje ... mažiau kaip 200.00... abonentų.

— Anglijos užsieni... lų ministras Lordas ... paskutinėje savo ka... lų parlamente pas... Anglija esanti tiek ... visam kam pasiruo... jai nebaisûs jokie ... Anglų tauta į atei... žiûrėti su viltimi ir ... mu savimi.

— Laikraščiai pra... Vokietija ir Italija, ... mos, kad anglai su ... zais baigia susitarti ... tais, pradėjo daryti ... kad patraukti į savo ... poniją. Kadangi Ja... si kivirčijo su angla... vietais, tai spėjama, ... prisidės prie Italijos ... jos karo sąjungos, ... taip tariant, prie Ro... lyno ašies. Tuo re... ponijos ambasadori... ir Berlyne turėjo pa... su Italijos ir Vokieti... kingais asmenimis.

Paješkojim...

Ieškomas Jurgis ... ČIUS kuris gyveno ... seca Telles Nr. 5 ... Rio de Janeiro. Kas ... ieškomo likimą arba ... namosios vietos ad... šoma pranešti Lietu... sulatui São Paulo.